

Cumulatietoets spieringvisserij

Opgesteld door: [REDACTED]

Betreft: bijlage bij Addendum en Natuurtoets spieringvisserij pelagisch sleepnet Waddenzee

Datum: 25 april 2025

Aspecten die in cumulatie beschouwd worden of zijn:

- a) Vangst of bijvangst van spiering (in de Waddenzee)
- b) Verstoring van vogels en/of zeezoogdieren (in de Waddenzee)
- c) Stikstofdepositie (zie hiervoor het Addendum, Hoofdstuk 4)

Activiteiten die in aanmerking komen voor een cumulatietoets:

1. Aanleg twee extra spuigroepen in de Afsluitdijk bij Den Oever
2. Aanleg vismigratierivier Kornwerderzand
3. Garnalenvisserij
4. Spieringvisserij met vaste vistuigen bij Kornwerderzand (Prov FRL)

1 Aanleg twee extra spuigroepen Afsluitdijk (Den Oever)

Er wordt in het Wnb-besluit¹ geconcludeerd dat deze activiteit geen effect zal hebben op de vismigratie tussen Waddenzee en IJsselmeer. De aanleg van extra spuigroepen is inmiddels (zo goed als) afgerond. Er is geen cumulatie met de spieringvisserij: niet wat betreft de vangst of bijvangst van spiering en evenmin wat betreft de verstoring van vogels en/of zeezoogdieren.

2 Aanleg vismigratierivier Afsluitdijk (Kornwerderzand)

De werkzaamheden (met bepalingen om verstoring te mitigeren) zijn aan de Waddenzijde inmiddels afgerond, daarom is er geen sprake van cumulatie met de spieringvisserij door eventuele verstoring (van met name toppereenden).

3 Garnalenvisserij

3.1 Vangst of Bijvangst van spiering

Het ontwerpbesluit Wnb Nederlandse garnalenvissers (gedoogbeschikking²) bepaalt dat bijgevangen exemplaren van rivierprik, zeeprik, spiering en/of fint onmiddellijk teruggezet dienen te worden. Aangenomen dat dit voorschrift wordt opgevolgd, is er geen cumulatie met spieringvangsten door de spieringvisserij met pelagisch sleepnet in westelijke Waddenzee.

3.2 Verstoring

Het gaat bij verstoring om de eventuele overlap in tijd en ruimte tijdens het visseizoen van de spieringvisserij. Potentiële ruimtelijke overlap is er alleen in het vierde kwartaal (oktober tot half december), aangezien de garnalenvisserij in de winterperiode op een laag niveau is en (in het eerste kwartaal) voornamelijk buiten de Waddenzee wordt uitgeoefend. In de Waddenzee is de garnalenvisserij bovendien niet overal toegestaan. Er mag enkel gevist worden in de sublitorale delen van de betrokken N2000-gebieden (niet droogvallend), niet in de Viswad-gebieden 6,5%; niet in deelgebied I, deelgebied III in augustus m.u.v. betond vaarwater.

De spuikommen zijn uitgezonderd van de gedoogbeschikking (zie bijlage 4 van besluit): dat wil zeggen dat er in de spuikommen niet met een garnalenvergunning gevist mag worden.

¹ Wnb vergunning aanleg en gebruik van twee extra spuigroepen in spuicomplex t.b.v. versterking Afsluitdijk

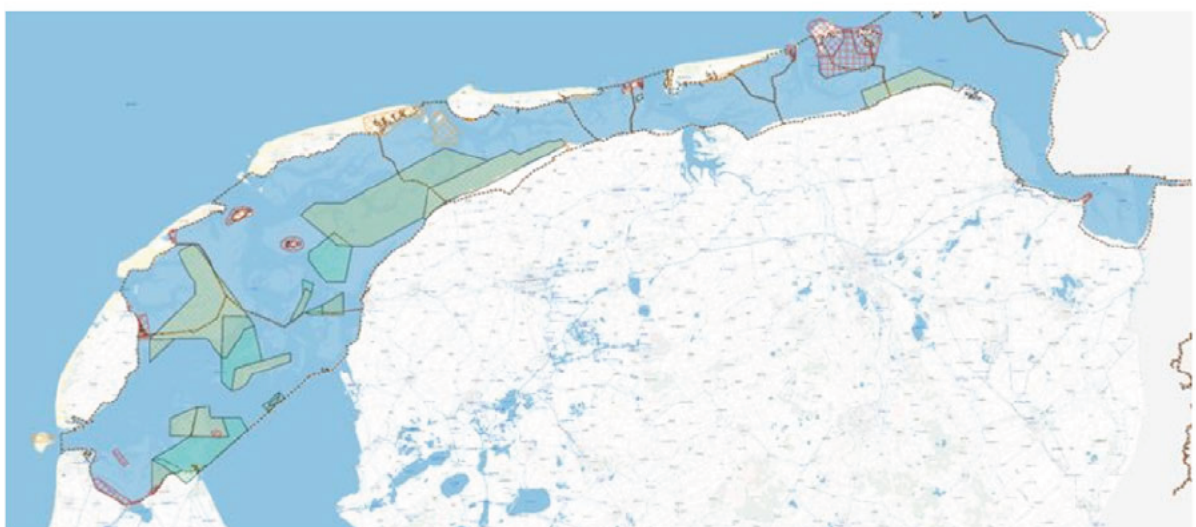
² https://puc.overheid.nl/natuurvergunningen/doc/PUC_782071_17/1/

De spieringvisserij met pelagisch tuig mag tussen 1 oktober en 1 maart worden uitgeoefend op de locaties 1 t/m 8 zoals afgebeeld in onderstaande “Figuur 2” (Natuurtoets, 2021).

Figuur 2. Afbakening visgebieden spieringvisserij pelagisch sleepnet (schetsmatig).

De gesloten gebieden van het Viswad-convenant zijn afgebeeld in onderstaande “figuur 10” (Firt & Van Beek, 2021). Het betreft geheel of gedeeltelijk gesloten gebieden in de westelijke Waddenzee en langs de Afsluitdijk. Daarmee is cumulatie met garnalenvisserij uitgesloten m.b.t. verstoring in de spuikommen (locatie 1 en 2) en op de spiering vislocaties 3,4,5 en 6. Dat betekent dat hooguit op de locaties 7 (Verversgat) en 8 (Boontjes) sprake kan zijn van cumulatie van het aspect verstoring. Verversgat en Boontjes zijn betonde vaargeulen waar diverse scheepvaart zich doorheen beweegt. De eventuele cumulatie is alleen aan de orde in de periode oktober tot maart. De meest kwetsbare soortgroep zijn vogels, met name toppereenden. Voor die soort is een voorschrift opgenomen in de vergunning. De spieringvisserij vist een afgebakend aantal uren in deze gebieden en voegen geen meetbare verstoring toe aan het bestaande gebruik. Daarmee zijn cumulatieve effecten van verstoring niet significant.

Figuur 10; Overzicht alle geheel of periodiek gesloten gebieden (tbb en visserij), diverse bronnen.

Bron: rijkewaddenzee.nl, viswad sluiting gebieden garnalenvisserij 2022.

4 Spieringvisserij met vaste vistuigen

Onder vaste vistuigen worden hier verstaan de visserij met de spieringkamer en met de ankerkuil. De WON1 vist met vaste vistuigen (spieringkamer) in spuikom Kornwerderzand³ en landt deze spiering aan op de visafslag Den Oever (dit is bevestigd door de Visafslag Den Oever). Daarmee zijn de spieringvangsten met vaste vistuigen verwerkt in de aanlandingsgegevens van de visafslag Den Oever en (als niet significant) beoordeeld in de Passende Beoordeling van 2020. Met een ankerkuil mag in principe op de vrije gronden van de Waddenzee en het Nederlandse deel van de Eems worden gevist met een standaardvergunning en schriftelijke toestemming. Afgezien van een vergunde toepassing voor onderzoeksdoeleinden (WMR, 2024-medio 2025), waarbij niet gericht op spiering wordt gevist, wordt de ankerkuil in de westelijke Waddenzee niet gebruikt. Hiermee is er geen overlap in tijd en ruimte met de pelagische spieringvisserij westelijke Waddenzee en is geen sprake van cumulatie.

5 Conclusie Cumulatietoets

De effecten van de spieringvisserij zijn afwezig of dermate gering dat deze afzonderlijk of in cumulatie met relevante activiteiten, zoals beschreven in deze cumulatietoets, met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid niet zullen leiden tot significante effecten op de relevante doelsoorten van Natura 2000-gebied Waddenzee.

6 Referenties

Firet, M. & I. van Beek (2021). Viswad 2^e tranche sluiting gebieden garnalenvisserij. Kaarten en rapportage totstandkoming. Definitief-2, 20 oktober 2021 met aanpassing 19 november n.a.v. besluitvorming Viswad eind oktober 2021. <https://rijkwaddenzee.nl/wp-content/uploads/2022/03/Viswad-sluiting-gebieden-garnalenvisserij-2e-tranche.pdf>

³ ? Een verwijzing naar deze vergunning is niet op internet gevonden.